

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Fe pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za en mesec 1 gl. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravištvo in ekspedicijska v „Katoliški Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Oznani (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petiti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2, I. 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 8. uri popoldne.

Štev. 298.

V Ljubljani, v petek 30. decembra 1892.

Letnik XX.

Liberalci o cerkvenih stvareh.

Mnogi, in sicer v prvi vrsti liberalci sami, uverjajo tiste, kateri jim hočejo verovati, neprestano, da liberalcev v slabem pomenu — ni. Ljudij, ki bi se od pravovernih kristijanov ločili, ni pa ni, in če so, se ločijo le v nebitvenih, ali, kakor bi rekel „Slov. Narod“, v bagateljnih rečeh. Vsako postopanje proti takozvanim liberalcem je gol — humbug, pobijanje pošasti, katere si je Misijska - Mahničeva stranka le vstvarila v razgreti svoji domišljiji. Humbug in nič drugega!

Tako se bode prepričevalo posebno sedaj ob novem letu, da se vsaj nekaj kratkovidnih muh vlovi za naročnike — liberalnih listov. „Rodoljub“ v Ljubljani je že lep vzgled dal: on veruje, upa, ljubi vse, on ne misli nič slabega, ne dela nobenemu krivice, tudi s katoliškim shodom se v bistvu vjema. Njegov jedini greh je, da skazuje dobrote slovenskemu ljudstvu. Jedino ta greh se mu more očitati?!

Kratkovidnost je dandanes močno razširjena bolezen. Kjer je bolezen, je pa Bog dal tudi zdravilo.

Tak lek je nauk, ki je zapisan v katoliškem katekizmu. Mej letom ne kaže nasproti liberalcem se na to srednjeveško šaro sklicevati. Mej letom jim je katekizem dvomljive vrednosti, sedaj pa, okolo novega leta se vsi nanj sklicujejo. Te ugodne okolnosti se hočem tudi jaz poslužiti.

Ta katekizem, kateri je nam in sedaj ob novem letu tudi liberalcem slučajno avtoriteta, pravi: Katoliška cerkev je društvo onih krščencev, kateri verujejo, karkoli in kakorkoli rimski papež in škofje učijo; ki priznavajo, da ima papež rimski in škofje absolutno oblast, ukazovati v verskih rečeh, podložni pa nujno neizogibno dolžnost, brezpogojno se podvreči istim ukazom.

Razne izjave liberalcev iz mej leta pa pričajo, da jim je gledé verskih nauk temeljno načelo to-le: „Katoliških dogem ni treba tako natančno verovati, kakor jih oznanjujejo rimski papež in škofje, niti se ni treba v življenju tako pedantno po njih ravnati. Gledé pokorščine do papeža in škofov jim velja: „Mi smo od papeža in škofov v „neverskih“ rečeh, posebno pa gledé „politike“ in „narodnega življenja“ popolnoma neodvisni. Nemamo nič proti tej neodvisnosti, ko bi le bile dotične reči, v katerih hočejo liberalci biti neodvisni, res čisto neverske, to je, ki se nikakor vere ne tičejo in ki dosledno ne spadajo v področje papeža in škofov. Žalosten faktum pa je, da liberalci smatrajo tudi take stvari za neverske, ki so v resnici verske.

Tako n. pr. se v okvirju dandanašnje „politike“ in „narodnega življenja“ nahaja tudi šola, vzgoja mladine. To hočejo „Rodoljubi“ in „Slovenski Narodi“ imeti brezversko, češ, da ne spadajo v področje škofov. To je pa krivična trditev. Ako bi bila resnična, bi bili v sto letih ob vero katoliško. V resnici bivajo mnoge reči, ki so same na sebi čisto politične, a so in postanejo dostikrat verske radi okoliščin. Politika sama na sebi je neverska reč, a verska postane in je, če se ona jame vtikati v verske stvari, hoče postaviti, katere bivanje katoliške cerkve imajo izpodkopavati. Kedaj pa je kaka stvar postala verska in

cerkvene oblasti imajo dolžnost in pravico, va-njo segati, nema določevati katerikoli, ampak — cerkveni predstojniki. Kajti le oni so bili pooblašteni od Jezusa Kristusa, razsojevati in določiti, kaj je verska reč, kaj ne. Kmalu bi bilo konec Slovencev, ako bi imeli le tedaj smatrati, da se nam krivica godi, in bi smeli braniti se, ko bi kak velikonemški šulferajnovce to nam določil.

Istotako in še poprej bi bilo konec katoliške cerkve, ako bi papež in škofje le tedaj mislili, da se krati katoliški cerkvi pravice in bi se smeli proti postaviti, ko bi jim liberalen radikalec določeval cerkvene zadeve. Določevati so poklicani le papež in škofje. Liberalci nemajo te pravice.

Zakaj? Liberalci nečejo verovati brez-pogojno, karkoli in kakorkoli papež in škofje učijo, niti se nočejo brezpogojno podvreči njihovim ukazom, ki se tičejo cerkvenega reda. Taki ljudje sestavljajo tedaj posebno novo versko društvo, različno od katoliške cerkve. V društvu pa, v katerem kdo ni, nema tudi pravice, ukazovati in določevati.

Dokazati smo hoteli in dokazali smo, da liberalci kot taki sestavljajo posebno društvo, različno od katoliške cerkve, da ni zgolj humbug, svariti pravoverne katoličane pred njimi in njihovimi časopisi. Dokazali pa smo tudi liberalcem, da imajo oni najmanj pravice, določevati, kako imajo papež, škofje in duhovniki katoliško cerkev vladati, kedaj govoriti, kedaj molčati, ker sami nečejo priznati njenih temeljnih pravil, po katerih jedino mora kristijan postati njen član. A kot nečlani nemajo celó v nji nobene besede! Liga + 1.

Politični pregled.

V Ljubljani, 30. decembra.

Notranje dežele.

Liberške zadeve. Volitve za novi mestni zbor bodo dne 9., 12. in 14. januarja. Nemški nacionalci so precej potrti, ker se ne bode volilo na podlagi prejšnjih imenikov volilcev in pa ker bivši župan in podžupan niti voljena več biti ne moreta. Ta dva moža sta vsekako imela precej vpliva. Da sta mej kandidati tudi Schlucker in Prade, bi nemški nacionalci imeli dosti več upanja, da zmaga. To dobro čutijo nacionalci sami, in so trije člani sveta, kateri je dodan vladnemu zastopniku, odložili svoja mesta. Sedaj ima vladni zastopnik za svetovalce samo liberalce, kar gotovo nemško-narodni stranki ni v korist.

Nova večina. Kakor iz poljskih listov posnemamo, dela sedaj levica največje ovire sestavi nove večine. Levičarji bi menda radi, da se najprej jezikovno vprašanje vredi po njih volji in da se državni zbor izreče, da češko državno pravo ne obstoji. Za take stvari pa levičarji v sedanjem državnem zboru ne dobé potrebne večine in bi jo tudi v novem ne. Če levica ne pokaže več zmernosti, se bode večina težko osnovala. Poljaki pa nimajo nobenega povišja, delati proti grofu Tassfeju in njegovim vladim.

Vnanje države.

Panamski škandal. Sedaj, ko se je že toliko govorilo in pisalo, da se je Reinach zastupil, in se je celó z veliko natančnostjo poročalo, vsled kakega strupa da je umrl, nakrat prihaja iz Pariza novica, da so se zdravniki konečno bili prepričali, da je umrl naravne smrti. Drjavno pravdnštvo pa

oporeka, da bi bili zares našli pri hišnih preiskavah kakoršne-koli si bode papirje, iz katerih bi se razvidelo, kateri poslanci so bili podkupljeni. Prebivalstvo bode pač proti tem novicam precej nezaupljivo in bode le sodilo, da se hoče vsa stvar kolikor mogoče potlačiti. Posebno socijalisti v Parizu bodo prebivalstvu stvar gotovo tako tolmačili.

Katoliki v Ugandi v Afriki so v silno težavnem položaju. Protestantje jih na vso moč preganjajo in proti njim hujskajo mohamedance. Poslednje so oborožili Angleži samo zaradi tega, da lahko preganjajo katolike, posebno misijonarje. Kralja Mwango so zopet spravili na prestol, ko se je odpovedal katoličanstvu. Sedaj Mwango pomaga preganjati katoličane. Slabi nasledki razporov mej katoliki in protestanti se že vidijo. Mohamedanstvo se po Ugandi zopet hitro razširja. Posebno žalostno je, da misli Anglija imenovati za svojega komisarja v Ugandi kapitana Lugarda, ki se že sedaj posebno odlikuje v preganjanju katolikov. S tem se najbrž uniči katoliški misijon v ugandski državi.

Prememba ustave v Bolgariji. Bolgarski eksarh je v pismu vladni ugovarjal nameravani premembi določbe, da se otroci bolgarskega kneza imajo odgojiti v pravoslavni veri. Vladna „Svoboda“ očita eksarhu, da on deluje pod tujim vplivom in mu odreka pravico mešati se v bolgarske politične stvari. Cerkevni načelnik naj pomisli, da s svojim postopanjem le škoduje pravoslavni cerkvi. Sedanja bolgarska vlada je dosegla, da sta se imenovala dva bolgarska škofa za Makedonijo, česar on doseči ni mogel.

Turčija in Bolgarija. V Carigradu so jako zadovoljni, da je bolgarski ministerski predsednik celó v sobranju naglašal, da on ne misli proglasiti nezavisnosti Bolgarije, in branil celokupnost Turčije. S tem si je Stambolov bolj utrdil dobre razmere mej Bolgarijo in Turčijo, nego s svojim potovanjem v Carigrad. Da je Stambolova politika jako razumna, se mora priznati. Obžalovati je pa vsekako, da so razmere take, da Bolgari morajo iskati opore v mohamedanski Turčiji, da si ohranijo svojo samostojnost, ali sami tega niso zaželeli. Vsaj tudi Rusija večkrat moleduje v Carigradu pomoči proti Bolgarom, ko je prejšnje čase vse sile napenjala, da uniči Turčijo. Sklicuje se celó pogostoma na berlinski dogovor, katerega glavni smoter je le ohranjenje Turčije. Iz vsega je razvidno, da od razporov mej krščanskimi narodi ima v orijentu največ koristi Turčija, kateri se tako podaljšuje obstanek v Evropi.

Turčija. Sultan je dovolil mnogim kristijanskim Krečancem povrniti se v domovino, katere so bili zaradi nemirov odposlali v pregnanstvo. Razmere na Kreti so se sedaj toliko zboljšale, da se Turki ne bojé kake vstaje.

Srbija. Radikalni listi kaj brezozirno napadajo vlado zaradi njenega samovoljnega postopanja. Naravnost že prebivalstvo pozivljajo, da se spunta. V vladnih krogih že premišlujejo, kako bi temu počenjanju naredili konec. Mislilo se je že, da se preko ustave kar razveljavi sedanji tiskovni zakon in vredniki radikalnih listov pa zapró. Previdnejši možje so pa vendar proti temu, in vlada bajé hoče samo od nove skupščine zahtevati premembo tiskovnega zakona.

Nemška vojaška predloga. Če vojaška predloga v državnem zboru ne bode vsprejeta, bode odstopil grof Caprivi. Njegov naslednik bode grof Eulenberg. S tem se zjedini prusko min. predsedstvo z državnim kancelarstvom, kakor je bilo ves čas za časa kneza Bismarcka. Nemški cesar se je pa izjavil, da se strogo izvede triletna vojaška dolžnost, ako državni zbor ne vsprejme vojaške predloge. Najbrž pa strašenje s triletno vojaško dolžnostjo ne bode omečilo državnih poslancev, kakor jih tudi ne bode prepričali vladni listi z dokazovanjem, da je treba osnovati četrte batalione.

Boharski emir je že na potu v Peterburg, kjer bode jeden mesec carjev gost. Sabo je vzel desetletnega sina, kateri z dovoljenjem carjevim vstopi v peterburški kadetni voj. Emirov pratež

tehta 2000 pudov (pud je 40 ruskih funtov) in seboj je emir vzel 30 arabskih konj, da jih podari carju. To potovanje ima še bolj utrditi dobre odnose meji Rusijo in Boharo, ki bodo seveda na posled le do tega privedli, da si Rusi na posled na lep način prisvoje popolnoma Boharo, ki je sedaj pod njih varstvom. Emir je le orodje ruski politiki v Srednji Aziji, zlasti proti Afganistanu.

Izvirni dopisi.

Z Vrhnike, 26. decembra. Vrhniki zagovornik dražestnega liberalnega ženstva je že — smrznil. Oglasil se je nov zagovornik iz Ljubljane v podobi H. V. v dopisu „Slov. Naroda“ iz Ljubljane dne 23. t. m. Poročilo o veselici ženske podružnice sv. Cirila in Metoda je pristavil ta ljubljanski „prihajač“ dodatek, v katerem potegne na dan „liga + 10“ in ga postavi v svoji brezozirnosti nakrat iz Ljubljane na Vrhniko. (Z Vrhnike namreč še ni bilo nobenega dopisa v „Slovenec“ s tem podpisom.) Jako aroganten je — vidi se mu takoj, da je jeden izmej kobilic „Narodne Tiskarne“ in spreten učenec rajnega „Brusa“. Kaj stvar — mislil si je — z osebo na dan: tako ga lahko bolj krepko obrečemo!

No, pa tudi ljubljanski trabant „Slov. Naroda“ bi si bil lahko prihranil nekaj črnila — za črtno. Ker si ga pa ni — dovolil bode že, da ga malo potolažimo v njegovem cinizmu.

Kaj tedaj?

a) Ljubljanski dopisnik H. V. se čudi stopnjevanju, da „liga + 10“ ni prišel na veselico ženske podružnice sv. Cirila in Metoda na Vrhniki. Dajte si dopovedati, pregoreči gosp. T., da je službeni posel vendar-le pred veselico. Kaj bi pač rekel šef g. T., ko bi on v ponedeljek po tisti nedelji, ko je bil na Vrhniki, šolo opustil in ostal na Vrhniki radi veselice? Bodite pametni, saj ste starejši od lige + 10.

b) Iz prve točke posnamete lahko, da je službeni posel pred veselico tudi kvaterno soboto v adventu in da se tedaj tudi takrat liga + 10 ni mogel udeležiti veselice. Če pa že hočete vedeti, zakaj je dopisnik z Vrhnike le „opozoril“ (galantna beseda dovolj!) dame, da naj na tak dan ne napravljajo veselice, povedali bomo natančneje, ker vidimo, da se je dopisnik vendar-le prefinil izrazil — vsaj za gosp. T. Če se namreč v soboto večer veselica potegne do nedelje zjutraj, je navada (izjeme so seveda tudi), da se veseličnjaki ne udeležijo drugi dan sv. maše. Poleg tega je kvaterno soboto zapovedan post in še marsikaj podobnega, kar zavrednemu katoličanu ni treba pripovedovati še-le v časnikih. Tudi pastirski list je lansko leto izrekel željo, da bi se ob takih dneh ne napravljale veselice. — Mislite si torej ligaša + 10, ki bi do rane jutra previsel pri veselici, v nedeljo dopoldne spal, popoldne zabaval se v zasebni družbi, meneč se o sinočnjih lavorikah z „Galgenhumorjem“ in „patentovanim mačkom“, zvečer pa bi se peljal v Ljubljano k gledališki predstavi. — Oj g. T., kaj tirja vse ta absol. narodnost! —

Prestavile pa so dame, kolikor je nam znano, veselico od nedelje na soboto, da so mogle nekatere v nedeljo k gledališki predstavi v Ljubljano. Torej — za gledališče bi jim bilo več, kakor za cerkev!

c) Vi pravite, da je prav, da tudi ženske politikujejo. S tem ste si podpisali slabo spričevalo, za-se in za vse tiste, ki Vam potrjujejo. Če imate tako slabo zaupanje v svojo politično moralnost, kakor francoski poslanci v panamski aferi, ne bomo se čudili, če pri prihodnjih volitvah na obnem zboru „Slovenskega društva“ predlagate kako slovensko Saro Bernhardt za kandidatino v deželni ali državni zbor. Mi imamo še vedno trdno prepričanje, da bode slovenski mož, dokler bode stal na podlagi verskega prepričanja, še vedno vozil brez žensk politični voz slovenskega naroda. Do zdaj smo cenili slovensko žensko kot dobro ženo, mater in gospodinjjo, zoperna pa nam je bila liberalna Slovenka in ne dosti manj politikujoča. In pri tem ostanemo.

Na žensko emancipacijo pa nam še ni treba misliti Bog vé kaj in g. dr. Šušteršič je v svojem govoru o višji dekliški šoli povedal dovolj pametnih vzklikov, tako da more priti že še kak močnejši, kakor g. T., da bi nam imponiral. Pristaviti pa moramo, da se gledé galantnosti do žensk marsikaj greši tudi v Slovincih in marsikak slovenski liberalce daruje načela bogastvu in dražestnosti žensk, te da, kajpada, žrtvujejo več svojim dvoriteljem, kakor — načelom.

č) Pravite tudi, g. dopisnik, da je prav, ako tudi ženske svoj glas povzdignejo zoper ljudi, ki samo zabavljajo in nič ne dajo. No, v tem ste pa res pravo zadeli in najbrže iz prepričanja in skušnje govorili. „Slovenec“, kateremu ste to povedali, se z Vami strinja! Le dobro si k srcu vzemite te besede — vsaj iz ženskih ust, če jih od „Slovenca“ nečete — da le sad obrodé. Druga pa je, če Vi to očitate Lig. + 10. O tem ste se slabo poučili, in baš radi tega, ker sumničete — brez dokazov — niste hvale vredni, in mi take ljudi vsaj pomilujemo. Jaz Vam bodem pa dal dokazov, seveda le toliko, kolikor jih je v opravičenje potrebnih. Kar družba sv. Cirila in Metoda obstoji, bil je Lig. + 10 v treh krajih in povsod je bil ud podružnice svetega Cirila in Metoda, na Vrhniki pa celó ustanovnik. Tudi pri slavnem vodstvu bi se izvedelo kaj, kar bi g. T. hitro prepričalo o njegovi podlosti, toda — — — „pro domo sua“ je težko govoriti. To-liko pa že še lahko rečemo, da bode gledé narodne požrtvovalnosti brazdomovinec Lig. + 10 vsak dan lahko odvagel čistega rodoljuba g. T.

d) Lig. + 10 (ali „mož“, kakor ga blagovoli imenovati g. T.) je previdno doma ostal in zadrnil svojo mošnjico. G. T.! Lig. + 10 Vam da pravico, da greste do vseh hranilnic in poizveste, koliko hrani ta skopuh! Povem Vam na uho, da niti do zloglasnih 203 gld. ne boste mogli naštetih. Dostojno je pa vendar-le popolnoma, da tisti, kateri cerkvi nikdar ne privoščiijo ni beliča kot napredno-narodni (in ne vem, kako bi se ji godilo tudi na Slovenskem, ki je eminentno katoliško, ko bi posnemali narodnjake vsi Slovinci), da vsaj družbi sv. Cirila in Metoda darujejo kak krajcar več, kakor drugi Slovinci, ki tudi katoliški veri kaj važnosti pripisujejo in jo podpirajo.

e) G. T. se kaže tudi slabega računarja. Pravi namreč, da so bili z večine tisti pri veselicih na Vrhniki, kakor pri Svetčevem banketu v Ljubljani. Z Vrhnike je bila pri banketu znana liberalna troperesna deteljica: Lenarčič-Marolt-Gruden, in če še g. T. štejeemo in ostale tri ljubljance, tedaj jih naštejemo 7 (3 + 4). Po tem takem, ako hoče gospod T. večino imeti, bilo jih je na veselici le še največ 6 in skupaj 13, česar pa zopet ne moremo misliti, da bi 13 oseb slovenske inteligence in vrhu tega še izmej teh štiri iz Ljubljane, mogli spraviti skupaj 185 gld. Ob, zopet smešno!

Sicer bi še kaj omenili, toda kdo bi se vsega spomnil naenkrat? Toda le to mu še povemo za danes, da naj le bruno iz očesa Lig. + 10 privleče na dan, ako ga veseli osebna polemika, dasi sam tudi ni še dosegel popolnosti. Poštene, stvarne polemike se nikdar ne ustrašimo! Ako pa pretite s škandalozno kroniko, prestali jo bomo tudi, in sicer tako, kakor sv. Štefan: „Kamenje iz potoka jemu bôše sladkij.“

Iz Saleške doline, 24. decembra 1892. Večkrat sem že v vrlem, tudi v naši dolini priljubljenem »Domoljubu« čital, kako je na Kranjskem, pa tudi drugod semtertje kak »poštenjak-uzmovič« svojo dolgo roko rad po tujem blagu stegnil, morda se celo kako cerkev obiskal in oropal, ubožne in darilne škrinjice prebrskal itd. Da se take in enake vrste »poštenjakov« tudi v naših krajih ne manjka, naj Vam svedočijo naslednje vrstice. Zadnja leta in zadnje čase sem je bilo več ali manj cerkev po naši dolini pa tudi dalje na okrog oropanih, posebno cerkvena obleka, altarni prti, razne škrinjice itd. Tako je n. pr. v St. Ilju, v St. Janžu na Peči, na Dobrni itd. V St. Janžu na Peči je tak »nočni prhutar« v noči 27. oktobra t. l. cerkvene škrinjice spraznil, a dne 30. novembra t. l. se je pa en tak ptiček vendar-le vjel. Kakor je čitateljem znano, se jeseni razne ptice-selivke podajo iz mrzlejših krajev v toplejše; tako je tudi ta ptiček-selivec menda mislil: naj pa grem v toplejše kraje, makar na Peč. In res so videli ljudje gori imenovani dan (30. nov.) dva ptujca moškega in ženske proti St. Janžu na Peči romati, ona je imela nekaj pletar na hrbtu z ruto prekrit, on pa marelo in neki mal kovčeg, blizu cerkve je pa menda ona oni mali kovčeg tudi shranila, kajti pri njem so videli le še marelo. On gre kmalu po 3. uri popoldne v odprto farno cerkev, pregleduje in na videz moli pred stranskimi altarji in gre na posled pred glavni altar blizu darilne pušice. Ona je pozneje za njim v cerkev prišla. Ko domači orglar in cerkvenik, Alojzij Strahovnik, to opazi, gre natihoma v cerkev in iz nekega skrivališča pazi na počenjanje tujčev

(ona je med tem v nekem cerkvenem stolu sedela). Tujec je na videz ves v pobožnosti zamaknjen, povzdiguje roke in — menda moli — za srečen uspeh. Potem se varno vzdigne, gre k škrinjici, potegne iz zepa neko tanko pušpanjevo tresico z neke vrste črnkastim limom namazano, in jo vtakne ter poteguje denar iz pušice. Ko je že tako nekaj krajcarjev nalovil, plane orglar Strahovnik — tedaj je bil pač pravi strah — iz skrivališča in ga prime z močnimi pestmi in tiček s svojim dolgim kljunom je bil vjet. To je bila posebna sreča in tudi velika potreba, ker so jeli nekateri ljudje nedolžne osebe tega zlodejstva sumničiti in skrivaj dolžiti. Predno je bilo mogoče tudi njo vjeti, je že v neznanskem strahu pete odnesla. Tiček — neki nemšk Madžar — z imenom Janez Püller — je bil pred nekaj dnevi od c. kr. okrajne sodnije v Sostanji na tri tedne ječe s postom obsojen. Šole po naši dolini ki so bile vsled griže nekaj tednov zaprte, so zopet odprte in tudi griža, kateri zadnji mraz menda ne prija dobro, polagoma ponehuje. Bog daj, da bi se ta ujima le kmalu ognila in nas več ne obiskala!

Iz Zagreba, 22. decembra. (razprave v proračunskem odboru in v deželnem zboru.) — Že skoro osem let je bil v našem deželnem zboru o pravem času rešen proračun za vsako bodoče leto, le letos se to naši vladi ni posrečilo. Sicer se je mislilo, ko je bil zbor sklican na dan 10. decembra, da se bode mogla vendar le proračunska razprava še o pravem času dokončati, kar ne bi bilo pri današnjih naših okolišnih nič čudnega, ker se včasih kakšna postava kar en bloc sprejme. Vendar pa vlada ni hotela pri tem poslu svoje večine motiti in to tem manje, ker se je tudi od opozicije čul glas, da je za razpravo proračunske treba vendar malo več časa nego teden dni, saj še poslanci niso mogoče proučiti proračuna ter se pripraviti za razpravo, kajti osnova je bila le en dan pred prvo sednico oglašena, kar se v ustavnej zemlji ne bi smelo dogoditi. To je večina sama uvidela ter na predlog Frankov, da se proračunske razprave odgodijo, deloma popustila, namreč da se podnese za proračun indemnitet za januar in februar, ali da se v odboru o proračunu dalje razpravlja. Poslanec Frank je na to pristal ter se je razprava o proračunu v odboru nadaljevala. Ker se je bil pa isti poslanec s početka izjavil, da bode rajše iz odbora izstopil, nego prisostvoval razpravi, če se le te ne odgodijo, ponorčevala se je z njim radi tega poluuraдна „Agramer Zeitung“, da se on ne drži stalno svojih sklepov. Radi tega se je Frank potožil v odboru, da je nekdo priobčil to tajnost dotičnemu časopisu, kar je pa za odbornike nedostojno, kajti če je proračunski odbor popustil od svoje prvobitne namere o razpravljanju proračuna, storil je to gotovo tudi deloma na njegov predlog, vsaj so ga neki člani iz odbora nagovarjali naj umereno postopa v tem pogledu, da se bode že nekaj popustilo. Tedaj ima tudi on nekakšno zaslugo, da se bode mogel proračun bolj natanko razpravljati. Na to pa vetane ban, ter se izjavi v čisto protivnem smislu, namreč, da se odbor ni oziral na predlog nobenega člana in da ni popustil na ljubo nobenemu članu in da to tudi v bodoče ne bode nikdar kaj takega storil. S tem je hotel ban pokazati opoziciji, da se on in njegova stranka (v tem slučaju morda vendar le malo) niti najmanj ne ozirata na njo. To je poslanec Frank dobro razumel, pa zatoraj zbral svoje spise in odšel iz odbora; z njim je odšel tudi drugi opozicijski poslanec Grdenič. In tako se bode proračun razpravljaval v odboru le po vladni stranki ter bode tudi brez velikih razprav rešen. Bržkone pa bode opozicija izostala tudi iz deželnega zbora. Slaba je že tako preveč, da bi mogla kaj podvzeti proti večini, saj ne more niti samostalnega predloga staviti. Prezirno ravnanje nasproti nje pa tudi dokazuje, kako malo sploh do nje drže v zboru, kar seveda ni po običajih drugih parlamentov v nobenem skladu. Ali pri nas se na take običaje naprednih narodov ne ozirajo, niti na ono ne, kar se dogaja v njihovej uzor-zemlji, na Ogerskem; pri nas odločuje sila, in tej sili se je morala umakniti iz zbora že stranka Obzorova ali neodvisna, in zdaj je prišel red tudi na Starčevcevo. Narod je prisiljen tedaj stopiti v pasivno politiko nasproti vladi. Bode li od tega kakšen uspeh, podučila nas bode prihodnost, od sedanjosti imamo vrlo malo pričakovati, kajti narod naš je tudi v političnem pogledu postal popolnoma indiferenten. Da bi pa zunanji svet po tem eksodu opozicije sodil trazeje o naših zadevah in političnih odnosajih, je kaj neverjetno, saj za

Slovana tujei nimajo سرا; oni dapač odobravajo taka nasilna sredstva nasproti Slovanom.

Od dosedanjih saborskih sednic je bila zanimiva samo ona od 14. decembra, koje je poslanec Frank interpeliral vladu radi izjave hrvatskega ministra Josipovića pred hrvatskimi poslanci na ogerskem saboru o nekih bezobzirnih nakanah ogerskih ministrov naproti Hrvatske in radi nameravanega odstopa ministra hrvatskega. Hudo je prijelmal poslanec Frank ogersko vladu radi njenega ravnanja na Hrvatskem. Dobro je razjasnil politiko ogerskega ministerstva naproti Hrvatim, ki bi se morali sčasom vsi preleviti v prave Madjare. Financijalno gospodarstvo v naši zemlji je podobno najhujemu odedruštvu, in če bo še kaj časa tako napredovalo, pride Hrvatska na beraško palico. Pa to Madjarom še ni dosti. Še hujši bič se plete v ministerstvu za Hrvatsko, in minister Josipović je hotel radi tega odstopiti, vendar pa tega ni storil, ker je minister predsednik obljubil, da se bode ministerstvo lojalno uproti Hrvatskoj. So li pa drugi ministri s tem sporazumni, bodo li tudi oni popustili? To je neverjetno. Poslanec vpraša zatoraj bana, kaj je njemu poznato v tem pogledu, naj javi to narodu, da se bode znal pripraviti za borbo. Ban je v svojem govoru vse, kar se je pisalo o tej zadevi, zanikal. Tudi to, kar so pisale „Narodne Novine“, tedaj uradni list, ne more biti resnica. Ban ne vé za nobeno nesporazumljenje med ogersko in hrvatsko vladu. Hrvate brani v tem pogledu postava — nagodba. Po nagodbi ni med Hrvatsko in Ogorsko nobeno nerešeno vprašanje na dnevnem redu. In vendar trdijo opozicijski listi, da je v istini minister Josipović hotel odstopiti in da je radi tega tudi z banom navzkriž, kar so celo uradni časopisi potrdili in pri tej priliki ministra Josipovića domoljubje pohvalili. Kaj je potem resnica? Da odgovor banov ni povse verodostojen, vidi se že iz tega, da se je „Pester Loyd“ organ ogerske vlade prigodom izvršenih volitev v naš deželni zbor izjavil čisto jasno, da bode med drugimi vprašanji med Hrvatsko in Ogorsko prišlo v prvem redu reško na vrsto. In to je mnenje sploh na Ogorskem, ker tamkaj mislijo, da bode sedanjji naš deželni zbor privolil na vse predloge ogerske vlade. Pa tudi postave — nagodba — nas ne branijo, kakor bi nas morale po banovej izjavi, kajti po tej nagodbi bi morala biti že Dalmacija združena s Hrvatsko, a ravno Madjari so proti temu; po nagodbi se ne bi smelo pri nas uradovati v madjarskem jeziku, pa vendar je danes madjarski jezik celo uradni jezik na železnicah in tudi že pri nekih drugih zajedniških uradih; po nagodbi moral bi se naš denar kovati tudi z napisom kralj Hrvatske, Dalmacije in Slavonije, kar pa Madjari ne pusté; po nagodbi se ne nahaja v zajedniškem grbu tudi grb mesta Reke, a zdaj so ga začeli Madjari uvrščevati, češ da je Reka že del Ogorske ne pa Hrvatske. Mnogo takih krivic bi se dalo še navesti, ali najhujša je ta, da nas Madjari v financijalnem pogledu silno zatirajo in zemljo zanemarjajo. Po tem takem ni istina, da nas postava — nagodba — brani, temveč po tej nagodbi si Madjari prilastujejo mnogo tega na Hrvatskem, kar tudi brez te nagodbe ne bi smelo biti. In vendar je banov odgovor saborska večina odobrila z živahnim „živio ban“. Po tem lahko sodite, kam smo zajadrali pri nas.

Med tem pa razpravlja vladna večina deželni proračun v odboru prav gladko ter ga bode velik del še pred prazniki odobrila. V saboru pa je sprejeta v sednici, dne 21. decembra, proračunska indemiteta za meseca januar in februar v tretjem branju. Po božičnih praznikih pa se bode začela proračunska razprava v saboru vršiti že 10. januarja. Račun bode seveda sprejet, kakor ga je vlada sprejela.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 30. decembra.

(Zopet nas je obiskala nadležna influenza.) Mestni fizikat ljubljanski uradno potrjuje, da se je v našem mestu zopet prikazala influenza. — Ker je ravno letošnjo zimo zdravstveno stanje jako povoljno, upajmo, da se neprijetni gost vendar le ne bode naselil v vsaki hiši, kakor poprejšnja leta.

(Časna diploma.) „Matična Slovenska“ bivšemu deželnemu predsedniku, preblagorodnemu gospodu baronu Andreju Winklerju, je na ogled razstavljena v razložbi prodajalne gospoda Zagorjana v Matičini hiši. Envelopa je delo tvrdke Kleinove na Dunaju,

okraske tekata je izvršil litograf in učitelj risanja, g. Zeplichal. Slavno občinstvo bodi na lepo delo opozorjeno.

(Čitalnice ljubljanske odbor) je imel včeraj po občnem zboru svojo prvo sejo, v kateri se je tako konstituiral: Predsednik: dr. vitez K. Bleiweis; podpredsednik: dr. V. Gregorič; tajnik: E. Lah; blagajnik: K. Pire. — Čitalnica priredi društvenikom Silvestrov večer s vojaško godbo in šaljivo loterijo; predpustom pa dve plesni zabavi, namreč: v soboto 21. januarja mali ples in v sredo 1. februarja Vodnikov ples, — oba ako le mogoče v redutni dvorani.

(Večest. g. dr. Ant. Gregorič), državnemu poslancu v Gorici, se je zdravje zboljšalo, kar z veseljem poročamo vsem prijateljem in častilec odličnega domoljuba.

(Otvoritev nove počakalnice.) Dne 1. jan. 1893 otvori se počakalnica „Tavčarjev dvor“ med postajo Ljubljano drž. kolodvor in postajalnico Črnuče lokalne železnice Ljubljana-Kamnik. Mešani vlaki te lokalne železnice bodo postajali nepogojno na omenjeni počakalnici. — Odhajanje iz „Tavčarjevega dvora“ ob 6. 30 minut in 7. uri 28. minut zjutraj; ob 10. uri 54 m. dopoldne; ob 2. uri 28 minut popoldne; ob 6. uri 8 minut in 7. uri 13 minut zvečer.

(Božičnica č. šolskih sester v Repnjah) se je, kakor se nam od ondot poroča, tudi letos jako primerno in slovesno vršila. Vspored je bil jako zanimiv. Petje, igra in deklamacije so se izvrstno obnesle. Č. sestram častitamo na sijajnem vsepu.

(Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 18. do 24. t. m.) Novorojencev je bilo 18, umrlo jih je pa 19, mej njimi 5 tujcev in 6 v zavodih. 6 jih je umrlo za jetiko, 6 za vnetjem sopilnih organov, 2 za starostno oslbelostjo in 5 za različnimi boleznimi. Zbolelo jih je 8 za vratico in 1 za hripo.

(Tombola v Josefinumu.) Dne 1. jan. 1893 ob 1/2 6 uri zvečer vršila se bo tombola v Josefinumu na Poljanah v Ljubljani. Dohodek tombole namenjen ubogim otrokom in poslom v podporo. Prijatelji ubogih se tem potom vabijo na obilno udeležbo.

(Iz Ilirske Bistrice): Vsem njegovim pramnogim prijateljem in znancem naznanjam tužnega سرا, da je po kratki bolezni, prejemši svete zakramente, 28. t. m. v Gospodu zaspal predragi mi sorodnik, prečast. o. Ljudevit Bile, kapucin reškega samostana. Pokopan bo v petek, dne 30. t. m., popoldne. Bil je rajni o. Ljudevit postrežljiv, priazen in neutrudno delaven v svojem poklicu. Že hudo bolehen, je še par dni pred smrtjo maševal in cele ure spovedoval. Imel je med duhovniki senjske, ljubljanske, tržaške in krške škofije jako mnogo prijateljev in znancev; daleč na okrog so poznali postrežljivega in vedno veselega P. Ljudevita. Priporočam pa vsem v „memento“ pri sveti maši. Bojen je bil rajni o. Ljudevit Bile 21. februarja 1824, stopil v samostan 29. septembra 1843, mašnik posvečen 21. februarja 1847. Naj blagi pokojnik v miru počiva! Janez Bile, duhovnik.

(Ne norčuj se iz svetih reči!) Poroča se nam: Na Krasu neke so pred božičnimi prazniki vina in kruha siti oponašali krščanski pogreb. Med burkami in smehom so delali, kakor se v resnici vse vrši. Nekaj je še manjkalo. Oni, ki je vse vodil, pravi: Truge še nimamo, tudi ta se mora preskrbeti. Stopi na stolček, da bi kako pripravil, a pade znak tako nesrečno, da takoj mrtev obleži. Strah prešinja sedaj tovariše in druge v dotičnem kraju, a naj bi bil dogodek opomin tudi drugod, da bi ne smešili reči, katere morajo biti kristijan resne in svete. Žalostno je, da mora prst božji kazati, kje je meja človeški predrznosti.

(Nesreča.) Iz Ribnice se nam poroča: Dne 28. t. m. dopoldne je bilo več otrok iz Goriče vasi skupaj. Dobili so nabito dvocevko, katera se jednemu tako nesrečno sproži, da sadene v ramo 6letnega Jos. Zajca. Svinčena zrna so mu razdrobila kost. Takoj popoldne so odpeljali ranjenega dečka v deželno bolnišnico v Ljubljani, kjer so mu vneli 6 debelih zern iz rane. Zdravniki pravijo, da se mu bode roka zopet popolnoma ozdravila. Zopet žalosten nauk: Starši, nikar ne hranite ubitih pušk doma!

(Pasji kontumaci.) V Mokronogu je dne 23. t. m. kovač Ant. Sitar ubil steklega psa. Ker je ta že drugega psa ogrizel, je politška oblast zaukazala vse potrebne živinoslovne uredbe.

(Italijanska slavnost v Gorici.) Dne 27. t. m. slavili so goriški Italijani in Furlanski stoletnico roj-

stva Petra Zorutti-ja, furlanskega pesnika. Slavja so se udeležili tudi katoliški možje. Katoliško društvo je izdalo malo knjižico v proslavo prvega furlanskega pesnika. Zorutti je rodom Bric in tedaj gotovo slovenske krvi. Njegove pesmi so priproste in prazne resnih in visokih idej. Največje vrednosti so one, v kojih smeši socialne in osobne napake svojih sovrstnikov. Jezik je najboljši, ali včasih tako robat, da ga ni hvaliti. O podrobnostih slavja počemo danes ničesar opomniti, pač pa bo dobro, da si zapišemo: 1. Gorica je praznovala slavje možu, ki ni bil Goričan, kar se nam ne vidi nič napačnega, ali prepričani pa smo, da ne bi slavila ni z besedico veleuma domačina, ako bi bil slovenski čutil in delal. Dvomimo tudi, da bi se slovenskega slavja udeležili — katoliški možje. Postaviti spomenik Slovencu v Gorici, bilo bi nemogoče, to je, Slovenec ni na svoji zemlji gospodar. 2. Peter Zorutti je bil dober Avstrijec, ali slavje je imelo pri nekotih anti-avstrijski pomen. Zapazili smo posebno zanimanje za gospode došle iz Čedad in Vidua. Tega ne more pač nikdo zabraniti, ker kri ni voda, ali na korist avstrijske misli gotovo niso bratovščine pili — pri Pošti.

(Avancement naših jednoletnih prostovoljcev.) V domačih vojaških krdelih je bilo pred božičnimi prazniki 67 jednoletnih prostovoljcev povišanih v rezervne poročnike. Našemu domačemu polku št. 17 so prideleni: Avg. Petrič, Fr. Zitnik, Jos. Černe, Fran Globočnik, Rob. Fröhlich, Alb. Göderer, Al. Kokalj, Avg. Böckl, Rud. Millitz, Rud. Detela, Ivan Seemann, Ant. Rudesch.

(Od kod pride včasih nesreča?) Z Notranjskega se nam piše: Dekleta na deželi začele so posnemati mestne gospodičine. Celo, ki tako kinča človeka, zakrivajo si z lasmi, ali kakor poje naš pesnik: „Že vsaka pokora si striže lase — Da ji raz čelo kot grablje vise.“ Smešno je res videti kak obraz, na katerem takoj spoznaš, motiko, grablje in vile imaš navadno v rokah, a po čelu se majejo pristrizeni lasje. A to še ni dovolj. Začele so si jih kriviti z razbeljenim železom. — Te praznike hotela si je neka dekla naglo popraviti zbegane lase, kajti k litanijem bode takoj zazvonilo. Urno v svojo sobo, prižge svečo, razbela železno žico, pogladi naglo na vseh straneh in sedaj hajdi na prosto. Sveča se že ugasne, ključ tudi zavrti, a kam je padla tleča užigalnica, ni časa pogledati. Po litanijah tudi ni časa se preobleči, pivci dobajajo. Štiri ure pozneje zapazijo domači nenavaden, zopern duh, vsem se zdi, nekaj se smodi v hiši. Pregledujejo v kuhinji, hité pod streho — nič sumljivega. V dimniku je vse v redu in po raznih sobah ne kaže nevarnosti. Še ene niso pogledali. Rečejo dekli, naj dá ključ od svoje spalnice. Ko prvi prime za ključ, ga že speče in ko odpre sobo, je vsa v dimu in plamen se pokaže. Naglo pritisnejo ljudje in pogase. Po sobi je bilo vse sežgano, le ena stranica od postelje je še ostala. Obleka in druga oprava je vsa sklela. Ko bi bilo več zraka in bi bil plamen švignil v podstrešje, bi bile v hudi sapi tudi druge hiše v nevarnosti. Dekla je zgubila vso svojo obleko, a gospodar ima tudi precej škode. Zato bi rekel človek s pokojnim Jurčičem: „Kmet ostane kmet, če tudi do desetih spi“, „dekla ostane dekla, če tudi nosi ob čelu skrivljene lase.“ Liga + 13.

(Nesreči.) Iz Ajdovščine se nam poroča 28. dec.: Danes zjutraj šla je neka žena brat suhljadi v bližnji gozdček. Kako se prestraši, ko zapazi pri nekem drevesu mrtvo truplo mladega človeka! Na njen klic prihité ljudje in na zmrznem spoznajo pridnega in zvestega hlapca tukajšnjega pivovarnarja. Za praznike si je hotel privoščiti kozarec več, v družbi svojega prijatelja je vesel in zdrav presedel nekaj ur. Na večer podal se je čez Šturje domov v Pali. Jo je li hotel ubrati po bližnjici, ga je burja omamila, ali ga je zmešalo vino, kdo vé? Mesto iti po poti, zabredel je v vodo, prebredel Hubelj in v gozdiču zgrešil pot. Huda in ostra burja zagnala ga je ob drevo, kjer je izgubil zavest, obležal in zmrznil. Ostavil je v Gorici mlado vdovo in otroka. — Enaka nesreča bi bila kmalu zadela nekega kmeta, ki se je na božični dan vračal iz Šturij uro daleč na svoj dom. Ker mu noge niso bile stalne — Vipavec je močan — se je gugal ves život in glava je opletala sémtertja. Ni čuda, da ga je burja kmalu spravila na tla in to ne prav rahlo. Dasi je krvavel na glavi, ga ni še streznilo, pretežko glavo je položil kar materi zemlji v naročje. K sreči pride mimo njega neki mladenič, skliče še enega tovariša, in spravita reveža nazaj v

Šturje na gorko. Ko se je v konjskem hlevu dobro prepaal, kupil si je ozdravljen drugo jutro za groš kruha in jo je peš krevsal na svoj dom. Nima sicer tako hudega mraza, le 5° pod ničlo bilo je te praznike, a divjala je burja, kateri se ne zoperstavi nobena obleka. Prešine te povsod do kosti in 5° stopinj mraza čutiš tudi tam, kjer si se Bog vé kako ovil.

(Božični darovi pri cesarju.) Ze več let je v cesarski rodovini navada, da noben rodovinski član cesarju ne podari stvari, kupljene v kaki prodajalnici. Od velicega do majhnega si vsakdo mora sam kaj izmisliti in z lastno marljivostjo izdelati. Nadvojvodinja Marija Valerija in hčerki princesinje Gizele poslale so ukusna ročna dela, princesinja sama pa lepe risarije. Hčerka cesaričinje vdove je pa cesarju podarila majhne spise v nemščini, francoščini in madjarsčini. Cesarica, ki na božič praznuje svoj rojstni dan, je prepovedala vsa darila, ker od smrti cesarjeviča Rudolfa na tihem praznuje sveti večer.

(Darilo.) Katoliškemu društvu rokodelskih pomočnikov v St. Vidu nad Ljubljano sta železniška podjetnika brata Redlich in Berger v društvene namene darovala 25 gld.

(Z Reke) se nam poroča: Sv. božična noč se je letos tukaj silno oskrnjevala ne le v našem mestu, temveč tudi v okolici. Naša sodruga je se ve igrala tu prvo vlogo. Na Trsatu so razgrajali celo noč, a zjutraj se pa ravno pred romarsko cerkvijo stepli. „Pandur“ in njegov pomagač sta imela dovolj opraviti, da sta napravila mir. — 26. t. m. je umrl v našem mestu č. g. Matija Stiglic, kapelan v Mrkaplju. Lansko leto je bil posvečen v mašnika. Posebno lepo je od ranjkega, da je svoje imetje, okoli 7000 gld., volil za dijaške ustave za hrvaško Primorje. — 28. t. m. pa je umrl naglo vrli kapucin o. Ludovik Bile iz Bistrice na Notranjskem. V tukajšnjem samostanu je bival od l. 1855. Bil je dvakrat gvardijan ter zelo priljubljen ne le v našem mestu, temveč tudi po sosednjih deželah, posebno na Kranjskem. Prihodnje leto 20. ferbr. bi bil praznoval 50letnico svojega mašništva, da ni izdihnil svoje plemenite duše. Smemo pa upati, da bo to slavnost praznoval v nebeški domovini, obdan od rajskih nebeščanov. Srčno pa pomilujemo vrle naše oo. kapucine sled tega nenadnega udara. Letos so zelo nesrečni. Ze dje časa boleha P. Samuel na influenco. Zaradi svoje požrtvovalnosti živajo po celem mestu zaupanje ne gledé na narodnost in to po vsi pravici. Naše mesto broji 30.000 katoličanov in ima samo jedno župnijo. In kaj je ena fara za toliko duš? A vendar se izbaja, kar so v dušnem pastirovanju neumorni delavci naši č. g. oo. kapucini. Bog jih ohrani in živi še na mnogaja leta!

Telegrami.

Ormož, 29. decembra. Slovensko katoliško politično društvo „Sloga“, navdušeno po temeljitem poročilu velečastitega gospoda kanonika drž. poslanca dr. Lavosl. Gregorica odobruje popolnoma njegovo dosedanje poslovanje v državnem zboru ter sklene soglasno, da naj vel. č. g. drž. poslanec deluje na to, da naši slovenski poslanci postopajo v drž. zboru vzajemno kakor većinoma do sedaj. Ker se namerava osnova nove

vladne večine, naj delajo na to, da le vsi slovenski poslanci in le takrat vstopijo v to večino, ako dobijo zdatnih in zanesljivih poroštev, da se temeljne postavbe člen 19. na Slovenskem istinito izvršuje. Brezporojno pa nikakor ni vstopiti v vladno večino celo takrat ne, ko bi bile nove volitve, katerih se mi Slovenci nikakor ne bojimo.

Voloska, 29. decembra. Cesaričinja Štefanija prišla je v Opatijo, kjer ostane več dni.

Dunaj, 30. decembra. Kakor poroča „Budapester Correspondenz“, je nadvojvoda Karol Ljudovik vsprejel v posebni zasebni avdienci ogerskega ministerskega predsednika Weckerla in ministra Tiszo. Weckerla so poleg tega še vsprejeli nadvojvode Albreht, Viljem in Rainer. Opoludne je minister dalje časa imel pogovor z grofom Kalnokijem.

Dunaj, 30. decembra. Opoludne se je v prisotnosti protektorja nadvojvode Rainerja, ministerskega predsednika Taaffeja slovesno odprlo novo poslopje občne poliklinike.

Hamburg, 29. decembra. Uradno se je tukaj danes konstatovalo 7 slučajev kolere, v Altoni sta dva za kolero umrla.

Saarbrücken, 29. decembra. Vsled sklepa včerajšnjega shoda rudarjev v Bildstocku je danes 3123 rudarjev ustavilo delo. Bojé se, da se strajk razširi.

Tuji.

27. decembra.

Pri **Matiju:** Galster, pekinja; Blumenthal in Oresnik, trgovca, z Dunaja. — Pamer, potovalec, iz Trsta. — Lebar, stotnik, iz Grada. — Curths, inženir, iz Mannheim. — Šepin Josip in Marija, Honig iz Maribora. — Skutzik, asistent, in Lakner iz Kočevja.

Pri **Slonu:** pl. Suchanek s soprogo iz Brna. — Metzels iz Trsta. — Krouzek in Jarkovsky z Višnje Gore. — Košar, župnik v pok., iz Dobrave. — Beltramini, trgovec, s hčerjo, iz Gradiške.

Pri **bavarskem dvoru:** Troje a. Stojanskega Vrha. — Balog, trgovec s sadjem, iz Peeza. — Skul, zasebnik, s soprogo, iz Kočevja. — Helwesen, nadporočnik, iz Trbiža.

Pri **avstrijskem caru:** Kertsch iz Lipnice. — Ekser, učitelj, iz Rajhenburga.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Velj.	Vreme	Merilne na 24 ur
opazovanja	raznoma v ur	toplota po Celsiusu			
7. u. jut.	738.4	-6.8	sl. svzh.	oblačno	
2. u. pop.	735.4	-4.6			0.00
9. u. več.	734.0	-5.8	brezv.		
Srednja temperatura -5.7°, za 2.8° pod normalom					

Zahvala.

Tukajšnji gostilničar g. Fran Vidrih izročil je gosp. Ignaciju Gruntarju, č. kr. notarju v Logatcu, svoto 188 goldinarjev, da jo porabi po svoji previdnosti v dobrodelne namene. Velečastni rodoljub in šolski prijatelj gosp. Gruntar je na to podaril gori omenjeno svoto tukajšnji šoli, določivši, da se 140 gld. porabi za šolsko knjižnico, a 48 gld. za šolski vrt. Vsled tega blagodušnega darila bode možno za tukajšnjo šolo oskrbeti omaro za knjige ter naročiti vse one primerne knjige za mladino, katerih šola še nima.

V imenu obdarovane šolske mladine ključem blagima gospodoma Vidrihu in Gruntarju: Lepa hvala in slava!

Vodstvo dvorazredne narodne šole v Begunjah nad Cerknico, dne 29. decembra 1892.

Janko Leban, nadučitelj-voditelj.

Dunajska borza.

Dne 30. decembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	97 gld. 75 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	97 „ 30 „
Zlata renta 4%, davka prosta	116 „ 65 „
Papirna renta 5%, davka prosta	100 „ 35 „
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	981 „ — „
Kreditne akcijske, 160 gld.	312 „ 75 „
London, 10 funtov strl.	120 „ 35 „
Napoleonodor (20 fr.)	9 „ 59 „
Cesarski cekini	5 „ 70 „
Nemških mark 100	59 „ 15 „

Dne 29. decembra.

Ogerska zlata renta 4%	114 gld. 25 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 „ 30 „
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	141 „ 25 „
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	154 „ — „
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	187 „ — „
Zastavna pisma avstr. ostr. zem. kred. banke 4%	96 „ 60 „
Zastavna pisma	100 „ 75 „
Kreditne srečke, 100 gld.	192 „ — „
St. Genois srečke, 40 gld.	67 „ — „

Zahvala.
Za presrečno sočutje skazano ob smrti iskreno ljubljene brata, gospoda
Franca Wolfa,
zasebnika,
za lepe darovane vence, častno spremstvo častite duhovščine, slavnih društev in korporacij ter mnogobrojno udeležitev pogrebnega spreveda izrekam najiskrenejšo zahvalo.
V Mengšu, dne 30. decembra 1892.
604 1 **Marija Staré.**

Vsem svojim p. n. znancem in prijateljem
prisrčno novo leto!
603 2-1 **Rodbina Pollak.**

Ivan Kregar,
pasarski in izdelovatelj cekvenega orodja
LJUBLJANA, Poljanska cesta št. 8, poleg „Alojzije-višča“.
opozarja in toplo priporoča prečastiti duhovščini in slavnim cerkvenim predstojništvom svojo novourejeno **pasarsko delalnico,** v kateri izdeluje v najraznovrstnejših oblikah in slogih **cerkveno orodje,** kot: moštrance, ciborije, kelihe, tabernakelne, svečnike, léstence itd. iz najtrše in najzanesljivejše kovine, lično in cenó po poslatih uzorcih ali lastnem načrtu. — **Stare orodje** popravlja in prenavlja, posrebuje in pozlatuje v ognju tudi streljane osti po najnižji ceni. — Izvršeno blago pošlje dobro spravljeno in poštine prosto. 1592 52-52

Zaspajanje izključeno! Cena 2, s kaledrom 3 gl., s cifernico svetee se ponoči
40 kr. več, ta koledarska budilnica, s cifernico svetee se po noči, z miznim zvoncem, montirana, gld. 4-75.
Novost! 40glata kasetna oblika, nikelno okrovje pozlačeno, bogato eizelevano, skoro 28 cm. visoko, ura budilnica s bitjem 1/2 in 1/4 ure, cena gld. 7-11, brez bitja gld. 5-7.
Kukovna ura, bitje 1/2 in 1/4 ure, 50 cm. dolgoti, izrezljana omara, koščeno kazalo in številke, cena 7 gld.
Kukovica, prepelica in repetirana, dolgot skor 1 m., bogato zrezljano gld. 18-50.
Kovinska trpežna remontoir ura za gospode, odkrita, masivno novosrebrno okrovje, gld. 4-11, z dvojim okrovom gld. 6-11.
Remontoir ura za gospode in dame z okrovom iz pristnega 18lotnega srebra, marka „Dauerhaft“ (trajno), 0-15 rubinov, gld. 9-11, s trojim okrovom gld. 11-11.
EMIL MAYR, Dunaj, I., Schottenring 33.
Vse proti dveletnemu jamstvu. Tovarniški ceniki zastoj.

List „Mercur“.

Zanesljiva informacija o stalno obrestnih in dividendnih papirih, važnih dogodkih na gospodarskem in finančnem polju, odločitelnih pojavih na dunajski borzi. Svétu pismeni in ustni brezplačno. Celotna naročnina s poštno pošiljavo vred gld. 2.60.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Žrebanje dne 2. januarja.
Dunajske komunalne promese
à gld. 3 1/4 in 50 kr. kolek.
Glavni dobitek 200.000 gld. avstr. velj.
Kreditne promese à gld. 4 1/4 in 50 kr. kolek.
Glavni dobitek 150.000 gld. av. v.
Obe vkupe le 8 1/4 goldinarja.